

Csordás János

RAJTAÜTÉS

nevetős-füzetek

Csordás János

RAJTAÜTÉS

Három novella
Rejtő Jenő stílusában

Az írások korai változatai 1973 és 1976 között, gimnazista koromban, regény részeként születtek. A regényt kézzel írtam, füzetbe, majd miután 1977-ben megtanultam a gépírást, ott-honi gyakorlásképpen legépeltem az egészet. Akkortájt semmi egyéb cél nem vezérelt, csupán az önszórakoztatás, kalandvágymaim kiélése Rejtő Jenő stílusában, vagyis, ahogy barátaim találóan megfogalmazták: a komolyan vett tömény „hülyeség” megírása. A csapda című novella 1993-ban megjelent a (szlovákiai) Vasárnapban, ám minthogy más, kiadhatóbb téma foglalkoztatott (mellyel főleg az Irodalmi Szemlét céloztam meg), a „péhowardos” korszakom írásainak feldolgozását mellőztem.

Rajtaütes

I. fejezet

melyben a Tisztelt Olvasó megtudja, hogy...

Mazagran, mielőtt belép a szalonba, kihúzza magát, igazít a mellényén. Méltóságteljes léptekkel megy a fotelban helyet foglaló nagy színészhez, ki újságot olvas, s megáll előtte. – Uram, a rendőrség mintegy villámcsapásszerűen elfoglalta a rakpartot, erős kordont alkottak, s olybá tűnik, urai a helyzetnek.

Sidney Bradhorne, a romantikus kalandfilmek hőse, polgári nevén Sidonius Crampampull, lecsapja az újságot, felpattan a fotelból, s elismerően csetint: – Szobrot érdemelnek! – Megnézi az aranyóráját, feszültnek látszik. – Tizenegy óra elmúlt. Az a tyúk késik!

– Ha Mademoiselle Charlotte-ra gondol, egyhamar nem jöhet a kordon miatt. Azt egy gyöngö te-remtés nehezen törné át. Nekem sikerült átcsúsznom.

– Nem várunk rá, Mazagran!

– Mademoiselle Charlotte-ot meg kellene várnia. Megígérte neki, hogy ma mindenképp elviszi Algírba.

– Fogytán a türelmem! Gyerünk a tengerre!

– Tele a part rohamrendőrrel, nem hiszem, hogy csak úgy kihajókázhatnánk. Valószínűleg átvizsgálják a jachtokat. A múltkor Nizzában...

– Ezt már mesélted, Mazagran!

– Uram, ez lehetetlen!

Bradhorne cigarettát illeszt a szájába, s faképnél hagyva inasát, felsiet a fedélzetre. Szeretné valamiképpen elérni, hogy a rendőrök ne jöjjenek fel a jachtra, amennyiben ténylegesen átkutatják a vízijárműveket. A fedélzeten megáll, aggodalmas ábrázattal szemügyre veszi a rakparton zajló eseménye-

ket. Sehogy sem tetszik neki a rendőrök jelenléte. A vízbe dobja félig szívott Stuyvesant márkájú cigarettáját, sohasem szívja el teljesen, ezzel juttatja kifejezésre, hogy nem kicsinyes ember.

Kabinjában Mazagran a vaságyra telepszik, kezét a feje alatt összekulcsolja, nézi a mennyezetet. Közben saját maga szórakozására, és hogy teljen az idő, régi szerelmes dalt énekel.

Firmin nem mer mozdulni se, felhívná magára a figyelmet. Vár, mást kínos helyzetben nemigen tehet. Bal lába zsibbadni kezd, vigyázva megmozdítja, s rájön, milyen kellemetlen érzés elzsibbadt végtagot mozgatni. Kezével óvatosan a combjához nyúl, meg akarja masszírozni a lábát. Ekkor valami kattan. Akarata ellenére, ösztönösen olyat jajdul, hogy felette Mazagran megdermedve ül fel, a fiókhoz ront, s reszkető kézzel előkotorja azt a muzeális értékű pisztolyt, amely egykor a Gaumont¹ kelléktárának becses tulajdonát képezte.

– Ki az ott?! – fordul meg ijedten, krétafehérré változott arccal.

Firmin kimászik a vaságy alól bal kezének kisuujján egy rúgós egérfogóval.

– Maga rakta oda ezt a vacakot? – szólal meg bosszúsan, miután sikerül kiszabadítania az ujját a véletlenszerű csapdából.

– Mit keres a kabinban? – pislog Mazagran.

– Azt én is szeretném tudni.

– Maga mit keres itt?!

– Nem fogja kitalálni!

– Uram! Egyenes válaszokat kérek! Egy igen ritka alkalommal Nizzában...

– Mondja – vág közbe Firmin –, nem fordítaná a pisztolyát másfelé?

Mazagran arca szomorúságot fejez ki, a fegyvert mereven tartja a kezében, csövével az ismeretlen

¹ Francia filmgyártó vállalat.

férfi felé.

– Nem óhajtok tolatkodó lenni – jelenti ki elszántan –, a nyers viselkedés távol áll tőlem, mindazonáltal kénytelen lesz meghallgatni egyik érdekes történetemet, amely velem fordult elő évekkel ezelőtt Nizzában...

Bradhorne nyit be a kabinba. Firmin láttán meglepődik. Mazagran bánatosan néz a nagy színészre, s kezében lehanyatlik a muzeális értékű pisztoly.

– Uram – mondja szokatlan lehangoltsággal –, életem nagy lehetőségét akadályozta meg. Fogalma sincs, mit veszítettem!

Bradhorne előbb az idegenre, majd az inasára tekint. – Mi történik itt, Mazagran?! Ki ez az úr?

– Épp egy olyan esetet szerettem volna elmesélni, amelyik annak idején nagy feltűnést keltett Nizzában...

– Hogy kerül maga ide? – fordul az ismeretlenhez Bradhorne.

– A rendőrség elől bújtam el. A nevem Firmin. Tremolo Firmin. Félek a zsaruktól, jobbnak láttam, ha...

– Értem – bólintott Bradhorne. – A rendőrség indokínai csempészeket keres, nincs semmi oka a félelemre.

– A rakparton vannak még?

– Igen. – Bradhorne Mazagranhoz fordul. – Az úr távozni akar, Mazagran. Kísérje ki a partra!

– Nem maradhatna még?

– Senkit sem igazoltatnak, elvegyülhet.

Mzagran ajtót nyit.

– Tiszta a levegő – mondja, s kiengedi a hívatlan látogatót. – Magát tényleg Tremolónak hívják? És Firmin? Ezzel a névvel színészként akár világhírré is szert tehetne. Kifejezetten zenei csengése van! Egyszer Nizzában...

– Maga elszegődhetne operaénekesnek, kellemes a hangja – vág a szavába Firmin.

Mazagran megtorpan: – Hol hallott énekelni?

– Az ágy alatt.

– Persze, természetesen. – A fedélzetre érnek. –
Hadd bocsássak előre pár szót jómagam szerény
személyéről! Ifjú és lelkes feltörekvőként mondták
is nekem Nizzában...

– A kabinban azt állította, hogy tiszta a levegő.

Mazagran értetlenül néz szét, nem fogja fel, mi-
ről van szó.

– Pedig figyelje csak – folytatja Firmin –, vala-
honnan sűrű füst száll fel...

II. fejezet

melyben a Tisztelt Olvasó megtudja, hogy...

Mazagran majdhogynem hanyatt esik, midőn a lejáron át betóduló előrenyomulnak a kabinfolysón.

– Uraim! – kiált fel. – Ez nem átjáróház! Be kell jelentenem valamennyiüket!

– Ne fáraszd magad! – mondja Vidal.

A kivágódó ajtó zajára Bradhorne kíváncsian mered a hang irányába. Szemében a csodálkozás fénye villan fel, filmszerűnek hat az egész jelenet. A férfiak egyszerre tódulnak be, tekintetük fenyegető. Gadbois betuszkolja Mazagrانت.

– Mit óhajtanak? – kérdezi Bradhorne ellenséges pillantásokat vetve az érkezőkre. Kezét zsebre teszi, megvetően néz rájuk. Most megmutathatja a főnök szerepéről kialakított koncepcióját, melyet egyik korai filmjében sajátított el. – Ez egy magántulajdonban levő jacht! Kicsodák maguk, hogy...

Nem fejezheti be, Charlotte jelenik meg a kabinajtóban, belefojtva a szót. – A rendőrség különleges osztaga vagyunk!

Bradhorne arca egyszeriben elsötétül a felmutatott igazolvány láttán. Nyelnie kell, kiszárad a toroka. Szeme sarka megremeg, rosszat sejt. – Miféle tréfa akar ez lenni, Charlotte? Díszkíséret nélkül vártam... Magyarázatot kérek! – Homlokán kiütözik a verejték, kezd nagyon nem tetszeni a dolog neki. Elönti a düh, képtelen megfékezni elszabadult indulatait. – A bizalmamba fogadtam, gyöngédséget tápláltam maga iránt... és ez a hála?! Becsapott!

Charlotte közelebb lép Bradhorne-hoz, a mutatóujját pisztoly gyanánt a hasának nyomja, s mélyen a szemébe néz. – Sidonius Crampampull! Letartóztatom kábítószercsempészésért!

Bradhorne hápog. – Ez... ez nevetséges! Hihetetlen! Engem?! Hogy képzelet ezt, Charlotte?!

– Lemerçiére felügyelőnő! – helyesbít Vidal.

– Itt fatális félreértés történt.

– Szó sincs róla!

– Ezek szerint gúnyt űznek velem... Felháborító! Beperelem magukat! Nincs bizonyítékuk!

– No gyerünk! Indulás a másik kabinba!

Körülfogják Bradhorne-t, s kivezetik. Mazagran lökdösni kell, nem hajlandó engedelmeskedni, csökönyös szamarat alakít.

Átvonulnak a másik kabinba. A látvány megmosolyogtató; a mahagóni borítású falon alig akad teynyéri hely, ahova még nem aggattak valamiféle tárgyat.

– A mentőöv valahogy nem illik ide – jelenti ki a szemlélődés befejeztével Charlotte. – Vegyék le!

– Kérem – háborodik fel Mazagran –, ez a Lusitania eredeti tartozéka!

Cluzot leemeli a mentőövet a falról, Gadbois a hátsó részéről eltávolítja a ragaszt, s kirázzák üreges belsejének tartalmát.

Kisméretű csomagocskák potyognak a padlóra, az egyikből fehér por szóródik ki.

– Mit jelent ez, Mazagran? – kiált fel csodálkozva Bradhorne, s ellöki maga mellől a rendőröket, hogy rátámadhasson álmélkodó inasára. – Hogy merészeltél ilyesmit tenni a hátam mögött?

– Uram! Borzasztóan le vagyok sújtva! Én... Ha megüt, tüstént felmondok!

– Elég a színjátékból, Bradhorne, ez nem filmfelvétel! – avatkozik közbe Vidal. – Bizonyítékaink vannak maga ellen... Inkább üljön le, a felügyelőnő elmesél egy történetet. – Ezzel belenyomja őt az egyik faragott székbe.

– Ne! – kiált fel riadtan Mazagran. De elkésik.

A szék lábai hangos reccsenéssel kitörnek. Bradhorne elterül a padlón, maga alá temetve a törme-

léket.

– Preparált szék volt egy fergeteges komédiából
– rebegi elcsukló hangon Mazagran –, felmaradt a római forgatás során.

Bradhorne talpra áll, vicsorogva rendbeteszi a külsejét. Dúl-fúl mérgében, ordítani szeretne. Cigaretára gyújt, gúnyos pillantást vetve Charlotte felé. Kegyetlen bosszútervek forrnak a lelkében filmbeli jelenetek szélesebben pergő képében. – Nos, hadd halljam azt az érdekesítő történetet... felügyelő-nő! Ha már betolakodtak hozzám és mesélnivaló kedvük támadt, legalább szórakoztassanak!

– Különleges csoportunk – kezdi Charlotte figyelmen kívül hagyva a megjegyzést – a kábítószer-terjesztés megakadályozása érdekében tevékenykedik. Rábukkantunk egy kiterjedt hálózatra, amelyet igyekszünk felszámolni...

– Na és felszámolták?

– Néhány közvetítő kiiktatásával sikerült lecsapnunk a párizsi vonalra, ennek kapcsán akadtunk rá az algíra...

– Óriási eredmény!

– Gyanítottuk, hogy Marseille-ből Algírba jachton jut el a szállítmány az ottani hálózathoz...

– Nagyszerű!

– Három hónappal ezelőtt kezdtük el a jachtok megfigyelését. A kiszűrés folyamán mindössze egy akadt fenn. Mondanom sem kell, hogy ez az a jacht, a Gloria! Sidney Bradhorne tulajdona... a lecsúszott színészé.

– Hogy merészel...

– Nyugalom – csitítja Vidal, s Bradhorne vállára helyezi súlyos kezét. – Utoljára öt évvel ezelőtt játszott filmben, az is egy francia pénzen készült tizedrangú román produkció volt. Ne merje bizonygatni, hogy még mindig a csúcson tanyázik! Tegye félre kopott manírjait. Már az utcán se ismerik fel...

– Nem tűröm a sértegetést! Nekem nevem van!

Tavaly Jacques Tati érdeklődött utánam...

– ...tudniillik jachtot keresett a filmjéhez – egészíti ki Mazagran –, mivel Nizzában...

– Ha megengedik, folytatnám – szól ingerülten Charlotte. – Az én türelmem is véges!

– Nekem jogom van...

Charlotte tenyerével nagyot csap a mellette levő toaletasztalra, minek következtében a falról lehull Zorro álarca. – Fogd be végre a szád, Sidney!

Bradhorne ámul. – Mit hallok, Charlotte? Kivetkőztél a jómodorból?

– Elegendem van belőled! A kezdettől fogva utáltalak! Kényszerűségből ismerkedtem meg veled, ez volt az egyetlen módja annak, hogy lefűleljünk. Soha többé nem kívánok magamnak ilyen munkát! – Charlotte lehuppan a vaságyra, aztán rögvest fel pattan kérdően tekintve Mazagranra. – Ez is preparált?

– Nem, ez masszív szerkezet.

Charlotte leül, gondterhelten felsóhajt. Valamennyi szempár reá szegeződik, főképp Mazagrané.

Bradhorne nagyokat szív a cigarettából, a füstfelhő körülöleli, homályosan lát, önmagával van elfoglalva. Az agya lázasan dolgozik, mérlegeli a lehetőségeket. Ki kell találnia egy ügyes kibúvót... Előjön a füstgomolyból. – Mazagran csempészhette a zacskókat ide, hisz a saját kabinjában rejtette el, ahová én ritkán járok! – És körkörös pillantással fürkészsze végigtekint mindenkin.

– Az inasa tizenegy óra tíz perckor tért vissza a jachtra, csomag nélkül! – veszi át a szót Vidal. – Ne akarja mindenáron besározni őt. A kábítószer már itt volt, Mazagran aligha tudott róla. Két hete éjjelnappal figyelemmel kísérjük a lépéseiket. A szállítmányt háromnegyed tizenegykor hozta a küldönc egy matrózsákban. Nem egész három percig tartózkodott a jachton, utána elment, de nem jutott

messzire... Akkor surrant fel a mi emberünk. – Vidal kikiabál a kabinfolyosóra. – Hé, Firmin!

A megszólított belép a kabinba. Bradhorne meglepődik, Mazagrannak tátva marad a szája.

– Befejezem a történetet – szólal meg Firmin, s nekitámaszkodik a falnak. – Észrevettem, hogy Bradhorne azzal a bizonyos csomaggal a kezében Mazagran kabinjába megy. Másfél percig szorgoskodott ott, következképpen gyorsan elrejtette az árut, s visszavonult a szalonba. Hozzáfogtam a kabin módszeres átkutatásához. Kevés időm maradt a cselekvésre, Mazagran bármikor betoppanhatott. Feltételeztem, nem lesz nehéz megtalálnom a kábítószert, ha Bradhorne pár perc alatt képes volt elrejtteni. Olyan helyeket kerestem, ahol az áru szem előtt van, mindamellett akadálytalanul hozzá lehet férni. A mentőöv belseje valóban ideális helynek bizonyult! Szerencsém volt még annak ellenére is, hogy Mazagran az érkezésével megzavart, s a vaságy alá kényszerültem. A rendőrség egységei előzőnlötték a rakpartot, nekiláttak a jachtok átfésüléséhez. Ha alaposabban végzik a feladatukat, némileg másként alakul a helyzet: látszatra Bradhorne a véletlenül bukott volna el, mi pedig a háttérben maradunk. Így azonban egyértelművé vált a dolog: be kellett avatkoznunk. – Firmin Mazagrannal fordul. – Ugye, nem hitte volna, hogy az utóbbi években kizárólag csempészésből származik a bevételük?

– Ez elképesztő... nem találok szavakat! Ilyen jól jövedelmezne a kábítószercsempészés?

Bradhorne lekapja a falról az egyik görbe kést, hátulról megragadja Charlotte-ot, s a kés hegyét a torkának szegezi. Gadbois és Cluzot tette készen egymásra néz, Vidal a zsebéhez nyúl, Firmin mosolyog.

– Ne mozduljon senki! – kiáltja Bradhorne az elnyomhatatlan diadalézés önelégült kitörésének

hatására. – Ügyesen bánok a késsel!

Charlotte nem moccan, csupán a száját nyitja ki.
– Ez nem valódi kés, Sidney, ez egy kellék...

Bradhorne elbizonytalanodik. A kést eltávolítja Charlotte nyakától, hogy tüzetesebben megnézhesse. Határozottan emlékszik arra, hogy az afrikai forгатás során egy tuareg ajándékozta neki, és hogy valódi. Charlotte ezt a pillanatot használja ki: átlendíti a feje fölött Bradhorne-t, ki akkorát zuhan, hogy beleremeg a jacht. Az éles kés elrepül.

– Megbilincselni! – rendelkezik Vidal.

Gadbois és Cluzot azonnal cselekszik. Felráncigálják Bradhorne-t a padlóról, a kezét hátracsavarják, s rákattintják a bilincset. Kínos jelenet ez a nagy színész számára.

Mielőtt még Bradhorne-t elvezetnék, Mazagran elébe áll. – Nos, uram, legutolsó alakítása felettébb gyengére sikeredett. Bár ahhoz, hogy így pofára essen, kétségkívül tehetség kell!

III. fejezet

melyben a Tisztelt Olvasó megtudja, hogy...

Sidney Bradhorne, a romantikus kalandfilmek feledésbe merült hőse, polgári nevén Sidonius Cram-pampull, az 1994-es rab, elfoglalja a helyét a széken. Csíkos vászonruhája lötyög rajta, nem a méretére szabták.

Az üvegfal másik oldalán rendkívül méltóságteljesen elegáns úriember várakozik, kezében a kalapját és a kesztyűjét tartja, kicsit feszeng, számára idegen a környezet. Az utóbbi években elszokott az egyszerűségtől. Hátraszól a sofőrjének: – Rendben, Antoine, tegye le az élelmiszer-csomagokat, várjon meg kint, s vigye a Rolls–Royce-ot az árnyékba.

– Igenis, vezérigazgató úr.

Bradhorne felemeli a kagylót, megvárja, míg beszélőpartnere is megteszi ugyanezt. Majd beleszól: – Hogy vagy, Mazagran? Évek óta felém se nézel!

– Hm. Köszönöm a kérdését, Bradhorne... meg-vagyok.

– Látom, egyre jobban fejlődsz, s mintha fiatalodnál is. Tökéletes úriembernek nézel ki, az öltönyöd kifogástalan.

– Igyekszem. A társadalomban elfoglalt pozícióm kötelez.

– Meg is nősültél, ugyebár?

– Adódott rá alkalmam... nem szalasztottam el, mint egyesek.

– Ne célozgass! És mondd csak... honnan van ennyi pénzed?

– Illemtelen kérdés, Bradhorne... de... tekintettel korábbi egyoldalú kapcsolatunkra, felelek rá. Folytatom... hogy is mondjam... a szakmáját.

Bradhorne szeme felcsillan. – Színész lettél?

– Félreértett.

Bradhonre arca elsötétül. – Hogy te...! – Zavardottan felnevet. – Hihetetlen! A feleséged mit szól hozzá?

– Megvédelmez. Rendőr létére Charlotte rendes asszony. Olykor-olykor együtt hajózunk a Glorián Nizzából Algírba...

Ütődöttek

(Rejtő Jenő tiszteletére)

I. fejezet

melyben először is ráordítanak Leonra

– Leon!

A megszólított felegyenesedik a pult mögött, éppen az üres üvegeket rakja el. – Mi a baj?

– Hozza azt a két rosét!

Leon cammogó járásával kiviszi a sarokasztalhoz az italt, elhajol egy repülő székláb elől, s kezét fehér kötényébe törli. – Ízlett a bouillabaisse?² Más nem kell? Valamilyen desszert? Sajt? Ma kitűnő friss sajtokat hozattam, kóstolják meg! Esetleg adhatok almaflant? – Szétnéz, majd hanyagul kijelenti: – Ne törődjenek a verekedéssel, az ilyesmi itt napirnden van. Helyi folklór, nélkülözhetetlen kellemtlenség ingyenesen...

Ebben a pillanatban pontosan, mint a hét valamennyi napján, péntek kivételével, megérkezik címeres társaival Epstein, a milliomosból lett kikötői segédmunkás. Leon rögvest hangosan köszönti őket mély meghajlással, aztán összeszedi mindazt, ami kiszóródik az inge zsebéből.

Valier, Epstein egykori komornyikja, szokásához híven hosszasan szemügyre veszi a vendégeket az üveg- és az egészséges szemével. Az arcán a nemetszés jelei tükröződnek, nyugodtabb légkörre vágyik, nincs ínyére a verekedés.

A falon függő, gazdagon díszített kakukkos óra jelzi a pontos időt, amire Dorleac, Epstein egykori magántitkára Leonhoz siet, s fölöttébb felháborodva közli: – Késik az óra! Hányszor kell még mondanom magának, Leon, hogy szerintünk állítsa be?! Epstein úr nem késik! Fontos a pontosság, ezt jól jegyezze meg! – Ezzel a társaság bevonul a biliárd-

² Provence-i halászlé.

terembe.

Ekkor egy finoman megmunkált porcelán hamutartó durván leveri a gazdagon díszített órát a falról. A szolgálatos műkakukk, kinyúlva a padlón, örökre elnémul.

– Ez azért mégis sok! – csap a pultra Leon. Az óra tönkretétele betetőzi az állapotot. – Uraim, kérem, azonnal fejezzék be a verekedést! Mit képzelnek?!

– Még csak most kezdték! – kiált vissza a révkalauz.

Leon bajsza szokatlanul megremeg. – Sacreb-leu!³ Ez pimaszság! Írok a belügyminiszternek! – A fiókból papírt és ceruzát vesz elő, ráhajol a pultra, gondosan megnyálazza a ceruza végét, s mindaddig írja a verekedők nevét, amíg rá nem esik a legfelső polc.

Bourbion, a kikötő közismert izgága alakja keményen harcol egy féltucat matrózzal, kiket a révkalauz próbál lebeszélni az erőszakról, de minduntalan félrelökik. Bourbion egyre fáradtabb, landad az ereje, jobbegyenesei rendre elcsúsznak. A tengerészekre haragszik ezen a napon, ugyanis korra hajnalban, ahogy azt később megtudta, a Batavia legénységének néhány tagja elkötötte és szélnek eresztette azt a kis vitorlás csónakot, amelyikben kijózanító álmát aludta, s ennek következtében délelőttjének jelentős részét azzal kellett eltöltenie, hogy a ki- és befutó teherhajók között lavírozva a part irányába evezett egy szál törött árbocrúddal.

Ő üt elsőként, ám a matróz kivédi, s villámgyors egyenese rögtön talál. Bourbion megtántorodik, el se akarja hinni, hogy ilyesmi megtörténhet vele. Közben félrelöki a körülötte tüsténkedő révkalauzt, útjában van. A második ütésre, mely a gyomrát éri, meggörnyed, a rúgást viszont elhárítja: a matróz lá-

³ Szitokszó.

bát elkapja, megcsavarja, ellenfele azonban, egyensúlyát elvesztve is, a másik lábával állon rúgja őt. Hogy ez miként sikerült, egyikük sem érti. Talán a sors könyvében meg volt írva. Bourbion a feltápaszkodni készülő révkalauzra zuhan.

Az incidens láttán a közeli asztalnál ülő két poharazgató vendég egymásra néz.

– Jön? – kérdezi az egyik.

– Hova? – vonja fel a szemöldökét a másik.

– Verekedni. Egy kis torna... Érdekelve vagyok.

– Van idő. Az csetepaté rövidesen úgyis elér hozzánk, addig gondolkozhatom lehetséges sérüléseimen. Mondja, van magának életbiztosítása?

– Hogyne! Tíz éve járok ide!

Fuller, a részeg rakodómunkás bicskáját keresi nadrágja zsebeiben, hogy egy előre kitervelt gyilkossággal, kielégítve diadalvágyát, véget vessen a verekedésnek, de kirántják alóla a lábát.

Kjellin-Kvörensant a pultnál valaki vállon veregeti, amire összecúsúzik.

– Most már tényleg nem értem, ki ki ellen küzd – bosszankodik a Batavia fedélmestere. – A kezdetben még egyértelműnek tűnt! – Agyában forrni kezdenek a gondolatok, s a feléje repülő vaskos panaszkönyvtől székével együtt hanyatt esik.

Leon feleszmél; leszedi magáról a legfelső polcot, igyekszik talpra állni. Kissé még homályosan lát, s meg kell kapaszkodnia a likőrösállványban, mert szédül, úgy érzi, mintha körhintán ülne. Bajsza lekonyul, s gondolatban feleleveníti a múltat, azt az időszakot, amikor a vendégek messziről tisztelték a vendéglőst... Most viszont hozzávagdossák a berendezési tárgyakat!

Leon sóhajtozik. Egyszeriben rádöbben, cseledkednie kell, mivel hamarosan pozdorjává törik a berendezést. A pult alatt, ahova egy láda importált drága rumot helyez el, megpillantja Damorakist, a halárust.

– Maga meg mi a fenét keres itt?! – förmed rá.

– Nézze, Leon – feleli indulatosan a habitué –, én még életemben nem verekedtem, a háború legszörnyűbb időszakában is állandóan a rekamié alá vagy az iratszekrény mögé bújtam. Nem óhajtok részesedni az erőszakból, érti?

– Jól van no! Mifelénk akkoriban a liftketrec mélyén rejtőztek a gyávák... Elhiheti: maga se egy maquisard!⁴

A biliárdtermet bordó bársonyfüggöny választja el a csatározás színhelyétől, itt látszólagos nyugalom honol, csak a zajok hallatszanak, ami persze idegesítő a jelenlevők számára.

Epstein, a milliomosból lett kikötői segédmunkás a biliárdgolyót célozgatva, a meglepődés legcsekélyebb jelét sem mutatva odaszól egykori komornyikjának: – Valier, legyen szíves, kérdezze meg az urakat, mikor óhajtják befejezni a közelharcot.

– Ha majd gyújtós lesz a berendezésből.

– Nem szeretem a humorát, Valier... és ne meredjen rám azzal az egy szemével, mert azt hiszem, hogy valamilyen hüllő figyel állandóan!

Ekkor egy matróz zuhanásakor magára rántja a bordó bársonyfüggönyt, miáltal elébük tárul a verekedő vendégsereg lehangelő panorámája.

– Hihetetlen! – horkan fel Dorleac, az egykori magántitkár. – A drága ital elfolyik a padlón, ahegyett, hogy vér folya!

– Uraim! – szólítja fel a társait Epstein, s leteszi a dákót. – Kénytelenek vagyunk távozni! Holnap, ha nincs péntek és jobb idők köszöntenek ránk, folytatjuk a biliárdozást.

– Ha addig nem csinálnak gyújtóst a berendezésből – jegyzi meg Valier, s még egyszer félszeműgre veszi a verekedőket.

– Ne bámuljon olyan sokat, Valier, úgyis csupán

⁴ A francia ellenállási mozgalom harcosa a II. világháborúban.

feleannyit lát! – mondja velősen Dorleac, s belép a szekrénybe. Ezen keresztül vezet a titkos kijárat a vakudvaron át, amelyet csak beavatottak ismernek.

Epstein és Valier nyomban követi Dorleacot. Sohasem várják ki a verekedés végét, lelépnek a megfelelő időpontban.

A pincérinas egy asztal alatt húzódik meg, s az anyját hívogatja halk szavakkal. Riadt félelem szállja meg. Miután veszélyessé válik e fedezék, szemmel láthatóan menekülve átrohan egy másik asztal alá, ahol döbbenetesen észre veszi, hogy elvesztette ingének kilencven százalékát, beleszámítva a csokornyakkendőit is.

A révkalauz négykézláb igyekszik elhagyni a vendéglőt, ám az ajtóból utánaszólnak: – Várjon! Telefonon keresik! Interurban!

A révkalauz megfordul, zavarodottságában sűrűn pislog. – Engem?

– Ki más? Igyekezzenek már!

A révkalauz mit sem sejtve megy vissza, s midőn verni kezdik, eszébe jut, hogy a vendéglőben nincs is telefon, a tulajdonos leszereltette, nehogy valamelyik hülye kihívja a rendőrséget.

A fagottista az avignoni szalonzenekarból félkészelt tartja Fullert, a részeg rakodómunkást, s épp ütni akarja egy szögletes üveggel, amikor a biliárdterem felé vetődik a tekintete. Az ütésre emelt üveg a levegőben marad, a fagottista egy pillanatra megdermed.

– Megjött Van Mufflin! – harsogja, s elereszti Fullert, ki nyomban összecsúszik.

Van Mufflin, egy tagbaszakadt tökkopasz férfi, a vendéglő állítólagos tulajdonosa, spontán rögtönzésen alapuló feladatainak szakadatlan terhe alatt biliárdgolyókkal dobálja meg a verekedőket. Sokan igyekeznek menedéket keresni a fergeteges sortűz előtt, a törzsvendégek már ismerik a kegyetlen módszert. Tekintélyes adag felelőtlenség kell ahhoz,

hogy valaki szembe merjen nézni eme hadművellettel.

A Batavia fedélzetmestere, fejének túlméretezett arányai miatt, két bokszoló vendég mögé húzódik, s úgy ugrál ide-oda, ahogy azok mozognak. Minthogy fél a száguldó biliárdgolyótól – oka van rá, hisz két évvel ezelőtt Van Mufflin kilőtte őt –, nincs ideje körülnézni. Könnyelműségére ráfizet: hátulról egy kapanyéllel határozottan fejbeverik.

Kjellin-Kvörensén a pultnál állva nem érti, mi történik, miért ez az élénk futkosás; arra se marad ideje, hogy valakit megkérdezzen, mert egy golyó a homlokán találja el.

– Szüntessék be a verekedést! – parancsolja recessgő torokhangon Van Mufflin. Stílusa általában hatásos, adnak a szavára, kevesen szegülnek ellene. Elhajítja az utolsó golyót is. Ettől megreped a retegrát ajtaja, s H. G. Sartoris, a közismert műfordító bújik elő mögüle.

– Én ártatlan vagyok, Mufflin úr! – szólal meg pislogva. – Itt ülök egy órája, gyötör a székrekedés. A kiadómtól nem kerestek?

Egy alacsony, félig agyonvert alak valahonnan Van Mufflin elé siet, s megkérdezi: – Hívjam a házirovost?

– Ha nem részeg, jöhetne...

II. fejezet

*melyben harsányan köszöntik a társaságot,
végül ráordítanak Leonra*

Kezében hegedűtokkal, megérkezik Morelli doktor.

– Üdvözletem, uraim! – köszönti harsányan a jelenlevőket, s felráncigálja lecsúszni készülő, bő darócnadrágját. A nadrágtartót nemrégiben adta a zálogházba, hogy kiválthassa a sérvkötőjét. Először felületesen szétnéz, felméri a helyzetet, utána lassú léptekkel a pulthoz sétál, s felteszi rá a hegedűtöket.

– Jó, hogy itt van – mondja neki Leon. A token akad meg először a szeme. A homloka ráncba szalad. – Maga mióta zenél?

Morelli álmosan tekint rá. – Botfülem van, kérem, egyáltalán nem zenélek, holott egy ideig jártam a zeneiskolába...

– Ne mondja! S mi célból?

– Az igazgatót kezelni. In loco. A szerencsétlennek délutánonként, főleg páros napokon reszketett a keze. Így ni! – És bemutatja, miközben a másik kezével a nadrágját fogja, nehogy lecsússzon.

– Akkor meg mi a fenének hordozza a hegedűt?! – kérdezi Van Mufflin.

Morelli hozzá fordul. – Lát itt hegedűt? Eladtam a műszertáskámat... valamiben csak kell hordanom a műszereimet, nemdebár? Ez a tok igen praktikus. Egy vak ajándékozta nekem, tudniillik ellopták a hegedűjét. – Felhúzza a nadrágját, nagyokat krárog, majd vizsgálódva körbetekint. – Nos... halott?

– Az talán nincs.

– Sebesült?

– Van elég.

– Akkor készülünk az operációhoz! Forró vizet kérek!

– Minek?!

– Hogyhogy „minek”? Meg akarom mosni a lábamat. Izzad, hisz nemrég keltem ki az ágyból, maguk miatt. Lavórt is hozzanak, ha lehetséges, nagyméretűt. Lúdtalpam van.

– Ez vendéglő, nem fürdő! – háborodik fel Leon.
– A sérültekkel törődjék!

– Azt teszem, nem kell nyugtalankodnia, kérem. Az idegállapota a jelen körülmények nyugtázásával kíméletet igényelne. Előbb lábat mosok, enélkül rosszul érezném magamat. Nálam ez, in summa, létkérdés. Máskülönben ez nem az a hely, ahol a crépe-et az asztalnál flambírozzák... Tehát, van forró vizük?

Van Mufflin int Leonnak, ki beleegyezően káromkodik. – Ez már égbekiáltó!

Bourbion a pultnál rámered Leonra.

– Hogy s mint? – kérdezi.

Leon vállat von, nem akar szóba elegyedni a bajok okozójával, akad egyéb gondja. Legszívesebben azt kívánná, hogy a rendőrség másodszor is gyűjtsa fel a vendéglőt, mint pár évvel ezelőtt, legyen megint hónapokig békesség. Amióta nincs telefonjuk, nyugtuk van a hatóságtól, kevésbé zaklatják őket, viszont emiatt máshonnan is idejárnak verekedni... Ebből keletkezik aztán a kavarodás.

– Most megúsza, mi? – vigyorog Bourbion. – Adjon egy calvadost... nagy pohárban! És a jobbik fajtából!

Morelli a pult mögötti raktárhelyiségben áztatja a lábát, hokedlin ül, átszellemült arcáról sugárzik az elégedettség. Áhítattal élvezi a forró víz nyújtotta gyönyört, majesztatikus állapot környékezi. A félmeztelen pincérinast elküldi a sarki újságárushoz illusztrált magazinokért azt ajánlva neki, útközben szerezzen csokornyakkendőt, a belharc még nem ok rá, hogy elhanyagolja a megjelenését, s megkéri Van Mufflint, kapcsolja be a rádiót, keressen neki

valamiféle andalító muzsikát.

Leont a lassú guta ütögeti, a Batavia fedélzet-mestere meg már másodszor kér kötszert a fejére.

Morelli kifogásolja az asztalterítőt, amellyel a lábat törölgeti, durva minőségűnek tartja, felsérti a bőrét. A megkeményedett zoknit sikerül a farzsebébe gyömöszölnie, s körülményesen felhúzza ormótlan cipőjét, amely idősebb nálánál.

Van Mufflin szerez neki egy vékonyabb kötelet nadrágszíj helyett, s ezt Morelli körültekeri a derekán. Imigyen teljes biztonságban van a nadrágja.

– Kész – jelenti ki, s feláll. Aki nem ismerné, szicíliai kecskepásztornak vélné. (Egy ihletett pillanatában H. G. Sartoris – Oscar Wilde nagy rajongója – ekként jellemzi a doktort: „Teve szőréből van a ruhája, derekának övedzője bőrből, szörnyű ránézni.”) A lábfürdő használt, Morelli frissebb tőle. – Munkára! – biztatja önmagát.

Rágyújt egy fél szivarra, kísétál a pult elé, leveszi róla a hegedűtokot, egy épségben maradt asztalon kinyitja. Elővesz két doboz kúpot, de félrelöki. Előkerül még Pierre Souvestre és Marcel Allain regénysorozatának, a Fantômasnak a huszonkettedik kötete, több injekcióstű, egy doboz mentolos cukorka, másfél csomag fogpiszkáló, egy tompa kés, egy autótülök, pár szem hashajtó tabletta, egy fémkilincs, Peru vízrajzi térképe és egy darab gyanta. Hosszas keresgélés után zsebéből takarítónők által padlósuroláshoz használatos gumikesztyűt húz elő. Tűnődik is ezen, nem ezt kereste...

– A fene egye meg, elcseréltem a hegedűtokot – morgolódik magában. – Nos, ki a legsúlyosabb? – néz szét. – Maga ott – mutat a Gandhi néven ismert, serény társasági életet élő egyénre, akinek az a megrögzött szokása, hogy ha el kell menekülnie egy nő lakásából a férj váratlan érkezése miatt, sebtében magára kapja a lepedőt, s abban távozik –, jöjjön csak ide! Nem lázas véletlenül? Úgy fest,

mint aki a hullaházból szökött meg. Könnyen megfázhat abban a lepedőben! Nem egy ideális viselet... Magának lódenkabát kéne!

Gandhi kedvtelenül ballag a doktorhoz szorosabbra fogva magán a lepedőt. A lepedő pár perce még a harmadik emeleten lakó tánctanár Clotilde nevű, „mia piccola”⁵ megszólítást igénylő feleségének a tulajdonát képezte.

– Foglaljon helyet, kérem... Köhög? – Morelli vizsgálódó tekintettel rögvest körüljárja. – Lássuk csak! – kezdi kissé izgatottan. – Nyújtsa ki a nyelvét! No mire vár, kérem? Adjam írásban?

Gandhi eleget tesz a felszólításnak.

– Igen – bólint Morelli. – Elég nagy. Gyerekkorában bizonyára sokat nyújtogatta, nem?

– Nézze, doktorkám – szólal meg türelmetlenül a Batavia fedélzetmestere –, nekem vérzik a fejem, kötszer kell rá!

Morelli olyan arcot vág, mint akinek épp most hasad meg a szíve. – Nyugalom, kérem, nyugalom. Ne legyen türelmetlen. Van sorszáma?

– Ide figyeljen, doktorkám...

– Semmi stressz! Árt a vérnyomásnak! Nem magas a vérnyomása? Adok kötszert, ha talállok... s kérje meg Mufflin urat, kötözze be magát... amennyiben lesz mivel. Nagyszerűen ért az ilyesmihez, tanfolyamot végzett, papírja van róla. Magának milyen papírjai vannak? S ha már verekednek, legalább kötszert hordhatnának maguknál... Várjon! Ne menjen el! – Morelli komoran visszafordul Gandhihoz. – Magát holnap berendelem, aggasztó a dekurzusa, lehet, hogy meg kell operálnom. Kér nyugtatványt?

– Nincs is rendelője!

– Bármelyik asztal in praxi megfelel, kérem.

– Egyébként nekem kutya bajom!

⁵ Kicsim.

– Maga meglehetősen súlyos eset, tipikus tünetei vannak! Mondja, kényelmes ez a lepedő?

– Menjen a pokolba!

– Kérem! Micsoda modor ez?! Én in specie Veiling mesternél tanultam! Állandó betegek vannak az egész környéken! Sőt... valamennyi betegemnek fekvőhelyet biztosítok a saját ágyában!

– Semmi közöm hozzá!

– Még maga is lehet komoly beteg, kérem!

– Semmi köze hozzá!

– Nekem mindegy, úgyis meghal! Jöhet, kérem, a következő!

A verekedők, akik a legtöbb kárt okozták a berendezésen, Van Mufflin unszolására hozzáfognak a vendéglő takarításához. Számukra büntetés ez. Ilyenkor Leon kulcsra zárja az ajtókat, nehogy a létszám megfogyatkozzék. Bourbionra a kényszersmunka nem vonatkozik, ő az egyetlen kötelezettség nélküli kivétel.

A vétkesek elrendezik az épségben maradt asztalokat, székeket, visszaerősítik a bordó bársonyfűggyönt a biliárdteremben, a hátsó kijárat közelében felhalmozzák a tönkresilányított berendezési tárgyakat, ezeket később a pincérinas viszi el az asztaloshoz, Fullert, a részeg rakodómunkást neki támasztják a falnak, az ájultakat pedig felpofozzák. Van Mufflin vedret és rongyot nyom a révkalauz kezébe, hogy mossza fel a padlót, mert nem nagyon szereti, ha kényszersmunkaidőben rajta kívül még másvalaki is parancsolgat.

Fokozatosan helyreáll a rend, megnyugszanak a kedélyek.

Eközben rekedtes dalolásra figyelnek fel; valaki a Marseillaise-t énekeli a pult alatt. Leon észbe kap, s elővonszolja onnan Damorakist, a halárust. Teljesen elfelejtkezett róla. A habitué kellemesen érzi magát, míg zajlott a verekedés, elfogyasztott másfél üveg rumot abból a készletből, amelyet Leon rejtett

el a szomszédságában.

– Sejthettem volna, hogy iszákos! – sopánkodik Leon, s mérgében fogja a fejét.

Morelli az egyik törzsvendéget vizsgálja megfeszített figyelemmel. – Azt állítja, hogy hasogat a lába?

– Igen... de nem mindig, csak olykor.

– Mikor, kérem?

– Olykor.

– Aha! Értem... Szerfölött pontos meghatározás. Ez veszélyes időszak, túlzottan veszélyes! Nem tapasztalt magán néminemű marazmust mostanában? Felírok magának kúpot. Adna egy tollat? Azt hiszem, nem rendszeres az emésztése, attól fájhat a lába. Filctoll nem kell... Eljárhatna a gőzfürdőbe, garantált a retardatív hatás, megszűnnének a panaszai. Remélhetően a jövőre nézvést nagyobb vigyázattal fog élni. Kérem, van aranyere?

– Nem tudom, az aranytárgyainkat már régóta a feleségem tartja számon...

Van Mufflin a pult mögötti raktárhelyiségben a polcokon sorakozó kakukkos órákkal foglalatoskodik. Szemügyre veszi az ismerős tárgyakat, amelyeket hosszú évek óta hetente leporol, és tünődik közben, honnan az ördögből jön ez a sok por. A vendéglő fennállása óta sikerült felhalmoznia több tucatot ebből a gazdagon díszített, kelendő tárgyból, amelyet az izgága vendégek előszeretettel tekintenek célpontnak. Leemel egyet a sok közül, lefújja róla a port. Óvatosan felhúzza a szerkezetet, ezüstfedelű zsebórája szerint beállítja a pontos időt, s mielőtt kiballagna, hogy pótolja a falon a hiányt, a szemközti polcra magához vesz három darab porcelán hamutartót. Ügyel arra, hogy a rászorulóknak legközelebb is legyen mivel agyonütniük az időt.

Egy tömzsi alak lép be a vendéglőbe, tetőtől talpig csuromvizesen. Kényelmesen a pulthoz sétál, nedves lábnyomokat hagyva maga után, s Bourbion

mellé áll.

– Unalmas ez a hely – szólal meg csengő hangon halk csöpögés közepette –, volna kedve valakinek verekedni? Maga ott...

Leon ennek hallatán elvörösödik, halántékán kidagadnak az erek, nézése üvegesedik. Lecsapja a törlőrongyot.

– Itt nem fog ingyencirkuszt csinálni! – rivall az újonnan érkezettre, oda-odapislantva Bourbion felé. – Elég nagy felfordulást rendeztek az imént!

– Már verekedtek?! – ámul némileg megnyúlt képpel az idegen.

– Sajnos... illetve szerencsére.

– Miért nem szóltak nekem?! Vagy miért nem szóltak Evansnak? Ezen a környéken nem maradhatok ki semmilyen verekedésből! Én személyesen XIII. Conrois vagyok! Tekintélyem van!

– Végtelenül sajnálom, Tekintélyes Tizenharmadik – tárja szét a karját Leon, s elnézően mosolyog. Valami szörnyű titok lappang ennek az embernek az életében, ha a neve előtt sorszámot kell használnia, fut át az agyán. – Hol a francban volt, hogy hála az égnek, nem volt itt?

– Egy szárazdokban... ott verekedtem.

– Mondja már! És mitől lett ennyire vizes?

– A piac közelében egy kofa belökött a hatos bazénba... – Conrois rákönyököl a pultra, s magába roskad. – Azért ez igazságtalanság: egy időben két helyen zajlik a verekedés! Ilyenformán nem jó ez... elvesztem a tekintélyemet! – A vendégek felé fordul, megemeli a hangját. – Át kellene térniük a tervezésre, nem gondolják? Legközelebb valahogy értesítsenek!

– Majd feladunk egy táviratot – dűnnyögi Leon.

– Melyik bazénban... izé... intézetben is van a lakcíme?

Morelli a nadrágjába törli a kezét, ellenőrzi a kötélt szorosságát a derekán, s odaslattyog a pulthoz,

kér egy beaujolais-t.

– Magát már láttam valahol – pillant Bourbion-ra. – Nem kezeltem a háború előtt? Húgykővel feküdt, igaz? Most nem beteg? Levertnek látszik...

Bourbion az évek során megunt, hogy felvilágosítsa a doktort a tévedéséről. Ezért ráhagy mindent, hadd beszéljen.

– Semmi bajom – feleli.

– Hátha lappangó leprája van... azt bizony kezelteni kell! Vagy podagrája, mint annak a szerencsétlennek... Nem közöltem vele, kötelez a titoktartás... Keressen fel valamikor, bárhol megtalál a régi kikötőben. Alkalomadtán beutalom egy lepratelepre. Mit szólna, kérem, a lambarénéihez?

Bourbion leteszi a poharát, megvetően végignézi Morellin. Arcára árnyék telepedik, vonásai megkeményednek. – Maga mindenkit betegnek lát, azt hiszi, az emberek kizárólag gyógykezelésre szorulnak... Ez nem így van. Ebben téved! Amúgy maga nem az az orvos, aki módszereivel a tönk szélére kergetné a temetkezési vállalkozókat!

Morelli, szakmailag érzékeny lévén, láthatóan vérig sértődik. – Kérem, én in specie Veiling mesternél tanultam! Valaha rendelőm is volt!

– Micsoda?! – siet hozzá egy csoport matrőzon áttörve Kjellin–Kvörensén. Az arca feldúlt, s egy jókora dudor éktelenkedik a homlokán. – Maga a híres Veiling mesternél tanult?

Morelli kellemesen meglepődik, s nyomban hátat fordít Bourbionnak. Szeméből kövér könnycsepp csordul ki a meghatottságtól, ilyesmi még nem fordult elő vele, pedig látott már embert meghalni katolikus temetésen.

– Igen, kérem... én nála tanultam! – jelenti ki drámaian, nyomatékosan ejtve a szavakat. A szeme ragyog, a keze remeg, s izgalmában feldönti a beaujolaise-t.

Leon a pultra támaszkodva, egy fogpiszkálóval a

szája sarkában azt a nem mindennapi jelenetet figyeli, amikor Morelli széttárt karokkal Kjellin-Kvörensén nyakába borul, forrón átölelik egymást, a doktor hangosan zokog, a másik meg csendesen nyögdéssel, mialatt rogyadozik a lába.

A vendégek elcsendesülve szemlélik őket. A szakács a nagy csendre értetlenül kirohan a konyhából. Fuller, a részeg rakodómunkás hirtelen tapsolni kezd, azt hiszi, az önkéntes színjatszók nézőterén tartózkodik. A fagottista oldalba löki, hogy hagyja abba. Fuller a padlón marad, senki sem segít neki felállni, inkább átlépik. Damorakis, a halárus, hallván a tapsot, újra rázendít a Marseillaise-re, most már torkaszakadtából. A révkalauz előkeresi a vedret, Damorakis fejére borítja, aki végre elhallgat.

– Mit tanított ez a Veiling, hogy ennyire odavanak érte? – érdeklődik elképedve Leon.

– Egyszerű kártyatrükköket – mondja Van Mufflin. – Az a másik, az Kjellin-Kvörensén, a hírhedt hamiskártyás. Korábban kormányos volt egy teherhajón, de a hazájában nem ismerte ki magát, folyton eltévedt a fjordokban... Pár napja szabadult.

A kikötőből idehallatszik egy hajókürt végtelenbe nyúló hangja...

A sarokasztalnál ülők egyike ekkor rácsap az asztalra. – Leon! Hozzon még két rosét!

A csapda

Pepe Carlucci évekig Párizs előkelő szállodáiban lakott, semmiben sem szenvedett hiányt, pénze bőségesen akadt. Egyszerű módon jutott nagyobb összegekhez és fontosabb szükségleti cikkekhez: lopta. Különc lévén a körülményekhez alkalmazkodva váltott külsőt és álnevet, fölöttébb szeretett magasabb körökben mozogni, szívügyének tartotta az estélyeket, a fogadásokat, általában ott jelent meg, ahová nem hívták. Az efféle rendezvények alapozták meg egzisztenciáját huzamosabb időre. Múltját nemigen ismerték, élettörténetét, karrierjét kétszer ugyanúgy soha nem mondta el. Régóta szerepelt a Scotland Yard aktáiban, Madagaszkár szigetéről örökre kitiltották, Borneón a bennszülöttek nemkívánatos személynek nyilvánították ki, amiért nem tudták őt megenni. Miután Franciaországban körözést adtak ki ellene, felhagyott a lopással, vonatra szállt, őszinte sajnálattal hagyta el a Fény Városát. Az átmeneti pénztelenség arra készítette, mellőzze nagystílusú életét, az előkelő lakosztályokat; sokáig a temetők sötét kriptáiban éjszakázott. Később, kerülve a feltűnést, Oranba telepedett le. Néhány mozgalmas hét alatt feltornászta magát arra a szintre, ahonnan Afrikába zuhant. Újfént lopott, zártkörű klubokat látogatott, díszvacsorákon jelent meg, fogadásokon jeleskedett. Rendszeresen eljárt az orani tiszti kaszinó kertjébe boule-ozni⁶ és a francia konzul algíri rezidenciájának medencéjébe úszni, mivel súlyfölsleget fedezett fel magán. A rendőrség bizonyos idő elteltével a nyomára bukkant, ám Pepe Carlucci eltűnt.

A szél befújja a tevék patáinak nyomait. A homok-sivatagban minden egyhangú, a hőségtől káprázik az ember szeme. Don Martinez tar koponyája ál-

⁶ Fémgolyóval folytatott célbadobó-játék.

landóan izzad, nem győzi azzal a fél asztalterítővel törölgetni, amelyet Colomb-Bécharból hoz törülköző gyanánt. A porszemecskék behatolnak ruházata alá, heveny viszketegséget okoznak, kénytelen-kelletlen vakaróznia kell. Tarkóján erős szúrást érez, szeme előtt elmosódik a táj. Számítása szerint egy-napi járásra lehet az a hely, ahol két férfi vár rájuk.

Mikor elvállalta a megbízatást, nemcsak a rendőrség elől bujkált, keresték a hitelezői is. Nem maradt egyéb választása, ha sürgősen pénzhez akart jutni, mint hogy elvégezze a feladatot. Sikerült rávennie három cimboráját, tartsanak vele. Colomb-Bécharban hozzájuk csatlakozott egyik régi ismerőse a vérebével. Így lett a csapat Pepe Carluccival öttagú.

Don Martinez szája szögletében mosoly jelenik meg, tevéjét iramra nógatja. Arra a bérre gondol, melyet gyilkosságért kap. Végre eljuthat Új-Zélandba! A nyeregben imbolyogva hallani véli a tenger zúgását.

A hőség tetőpontjára hág a kősvatagban. A kietlen táj égnek meredő obeliszkszerű sziklái között eltörpül a Berliet márkájú behemót teherautó. Felforrósodott kabinjában ketten ülnek és türelmesen várakoznak. Semmitmondó tekintetükkel mereven néznek abba az irányba, ahonnan az érkezőket várják. Arcukon kiütkezik a verejték, ruhájuk átnedvesedik. Max lehunyja a szemét, egy korsó jéghideg sört képzel maga elé, gyötri a szomjúság. Bruno el-elbóbiskol, olykor, valamilyen neszre felriadva, firkésként a természet alkotta kőrengeteget. Figyelemre méltó esemény nem történik. Max szeme a folytonos nézéstől fárad, halántékán kidagadnak az erek. Órák telnek el, míg végre mozgó alakokat észlel.

– Jönnék, Bruno!

– Készüljünk fel, Max.

A véreb ugatva lohol a teherautóhoz, felágaskodik az ajtóra, morogva vicsorít.

– Ezzel az átkozott döggel mit csinálunk, Bruno?

– Én állatbarát vagyok, Max.

– Engem dühít, Bruno.

– Ne törődj vele, Max, az egy korcs kutya.

Egymásra tekintenek, szemük különös fényben sugárzik. Max nagyot húz a kulacsából, ajkán lecsorog a langyos víz.

– Nyissuk fel a tetőt, Bruno.

A kör alakú nyílások fedelei nyikorogva csapódnak hátra, a fémcsapok visszhangzik. Mindketten az ülésre állnak, hogy derékig kibújhassanak a kabin tetején. Kezükből egy-egy Thompson géppisztoly villan meg...

Az érkezőkre golyózápor zúdul.

– Egyikük még él, Bruno.

Max beindítja a motort, a dübörgés messzire elhallatszik. A köves terepen a Berliet lassan halad, valósággal zötyög. Egy kilőtt golyó, átfúrva az üveget, behatol a kárpitozott kabinfalba, jelentéktelen roncsolást idéz elő a jórészt piszkos anyagon.

– Nézz oda, Bruno, van fegyvere!

– Azt hiszem, revolver, Max.

– Egyenlő a semmivel, Bruno.

– Majdhogynem, Max.

Újabb lövedék csapódik a motorház felületéhez.

Bruno felfogja a géppisztolyt, kidugja az ajtó ablakán, félkézzel lead egy sorozatot. Ez a művelet kimondottan szórakoztatja, önfeledten vigyorog hozzá.

A hasaló alak körül röpdösnek a kőszilánkok, kis híján eltalálják. Midőn abbamarad a félelmetes katotogás, felpattan, kétrét görnyedve elrohan a menedéket nyújtó hasadékból.

A Berliet eléri azt a helyet. Egy parafakalap hever

a talajon, körülötte rengeteg apró és éles kődarab.

Pepe Carlucci bízik leleményességének sikerében, nem maradhat alul. A dőcögő teherautó mögé kerül, feltornássa magát a platóra, óvatosan, nehogy elveszítse egyensúlyát, négykézláb végigbukdácsol a deszkákon, közvetlenül a kabin mögött meghúzódik, meredt szemmel lélegzik. Ruházata koszos és szakadozott, felhorzsolts térdén megalvadt a vére. Bentről a hátsó ablakon át nem vehetik észre, az üvegen vastagon rakódott le a mocskok, a viszszapillantó tükrök hiányoznak, ócska jármű. Átmeneti biztonságban érezheti magát, nincs az üldözők szeme előtt. Meg akar szabadulni tőlük, különben vele is elbánnak. Ebben holtbiztos. Megkapaszkodik a kabin hátsó részére erősített szerszámok egyikeinek nyelében, némi gondolkodási időt engedélyez magának. Valamennyi idegszála megfeszül, részen kell lennie, számíthat véletlenekre. A véletlenségen áll vagy bukik sok dolog. Társai váratlanul sétáltak át az árnyékvilágból a másvilágra, nem sejtették, miért kellett pont őnekik beadniuk a kulcsot. Pepe Carlucci ki akarja deríteni az okot, eltökélt szándéka megfejtetni a fura színjáték rejtélyét, magyarázatot kell kapnia, bármi legyen is az ára. Reméli, élve vészeli át ezt a kényszerű kiruccanást.

A kabinban a két férfi veszti türelmét. Max fesszesen markolja a kormányt, arca sápadt. Bruno ütemesen dobol a combjára helyezett fegyver csövén, tekintetével kémleli a környéket.

– Taposs a gázra, Max!

A motor felpörög, a teherautó elkanyarodik a kőhalmoktól, a sík terület felé halad.

Pepe Carlucci eldönti, mit tesz. Már-már mosolyogni próbál, de arcizmai alig engedelmeskednek. A fülledt levegő nem mozdul, a motor berregése tölti be a teret. Ellenőrzi forgópisztolyát, két golyót lőtt ki belőle, maradt négy. Bőven elég. Szaporán szedi a levegőt, érzi, eljött a megfelelő alkalom. Ha-

bozással kihagyhatja a pillanat nyújtotta lehetőséget, rögvest cselekednie kell, nem várhat! A tét óriási: saját élete. Erre pedig eleddig ügyelt. A sofőrülés feletti nyíláshoz hajol, kétszer belő a kabinba függőleges irányban. Az autóduda hangja jelzi, a szerkezetet a kormányra dőlt emberi test működteti. Célba talált.

Bruno a lövéseket hallván felfedezi ellenfelének tartózkodási helyét, villanásnyi rémületében nem méri fel a helyzetét, azonnal támadásba lendül. Szeretné elkerülni társának sorsát. Kezében a géppisztollyal átvergődik az ülése feletti nyíláson. Rögvest rádöbben: rossz taktikát választott, ki kellett volna ugrania... Így szembe találja magát ellenfelével. Nincs ideje arra, hogy fegyverének csövét feléje fordítsa. Arcára súlyos ütést kap, a tárgy pörölyként sújt le rá, feje beleremeg, egész testébe fájdalom nyilall, látása elhomályosul, érzékeli az orrából kifolyó vérének melegségét, szájába is becsorog. A géppisztolyt kiejti a kezéből, tehetetlenül bezuhan a kabinba, beveri a fejét, elájul.

A Berliet nyílegyenesen robog, a duda hangja a rázkódástól itt-ott szünetel.

Pepe Carlucci légszomjjal küszködik, izzad, össze kell szednie magát. Ledobja a hatalmas szeneslapátot, meginog, kis híján hanyatt esik. Fennhangon megereszt egy ízes káromkodást. Az egyik Thompson átkerül hozzá, lába mellé helyezi le. A plató bal széléhez lépdél, fél kézzel jól megkapaszkodik, kihajol a kabinajtóhoz. Észre sem veszi, hogy felhasadt a nadrágszára. Apróságokkal egyébként se törődik, a duda hangja azonban kezd számára elviselhetlenné válni, a rendőrautók szirénázására emlékezteti. Kinyitja az ajtót, benéz, két, különös pózban levő alélt testet pillant meg. A kabin oldalán csüngve kiráncigálja a kormány mögül a haldoklót, hogy a helyére ülhessen. Az egyszerűnek tűnő művelet időt és erőfelfejtést igényel, végül megbirkózik

vele. Max teste a talajra pottyán, a jármű hátsó ke-
reke áthalad rajta.

A Berliet megáll, Pepe Carlucci fellélegezhet.

– Megöl engem?

Pepe Carlucci kezében tartja a kabinban talált
másik géppisztolyt, csöve Brunóra szegeződik. – Ne
légy kíváncsi! Beszélj!

– Hol van Max?

– A társad napozik... de neked nem javaslom ezt
a fényűzést. Beszélj inkább! Vagy azt akarod, hogy
kiverjem a többi fogadat is?!

– Műfogak voltak...

– Ha nem beszélsz, ideges leszek. Élénkítsd fel
az emlékezetedet!

– Engem nem avattak be semmibe!

Pepe Carlucci a géppisztoly csövével lendülete-
sen felüti Bruno állát. – Beszélj! Kezdek ideges len-
ni!

Bruno a nyelvébe harap, a kabin padlójára köpi
ki a vért. Okosabb cselekedetnek véli, ha nem ma-
kacskodik. Ő még megúszhatja, régen hosszú életet
jósoltak neki. – Mit akar hallani?

– Az egész históriát lehetőleg részletesen.

– Sokat akar. – Bruno felsóhajt, nem nehéz áru-
lónak vedlenie. – Elmondhatom mindazt, amit tu-
dok, ez úgysem változtat kettőnk helyzetén... Egy
Maréchal nevezetű valaki áll a háttérben. Elhatá-
rozta, végez azokkal a szabadrúdon élő bűnözőkkel,
akikkel kapcsolatba kerülhet. A kerítő kiszemel egy
leégett alvilági pofát, s Maréchal nevében megbíz-
za, hajtson végre egy feladatot, pénzt kaphat érte.
Ha a pofa elvállalja, megállapodnak az összegben,
amelyet utólag vehet át. A végrehajtandó feladat
egyszerű: meg kell ölni egy fegyvercsempészt, ki
Colomb-Béchar körzetében tevékenykedik. A neve
Nardier. A pofa, tekintettel az út viszonyosságaira,

várhatóan kislétszámú csapatot szervez hasonzorúkból, bolond lenne egymaga nekivágni a sivatagnak. Az előre megbeszélt időben és helyen bevárjuk őket, aztán segítünk rajtuk... Agyafúrt csapdába estek, félrevezették magukat. Nardier nem létezik, pénzbeli fizetség nincs. Ugyanaz az alak, aki egyiküket felbérelte, minket valamennyiük likvidálásával bízott meg... Dereng már?

Pepe Carlucci elgondolkodik. – Szeretném, ha a sivatagban rend lenne: te most eltakarítod a halottakat, a létszám aránya egyezik az eredeti elképzeléssel: a társad valószínűleg kinyiffanhatott. Fogadd előzetes őszinte részvéteket! Kiszállunk! Lassan nyomulj utánam!

Pepe Carlucci zsebre vágja az indítókulcsot, hátrálva hagyja el a kabint. A teherautótól távolabb áll meg, megvárja, amíg Bruno nehézkesen kikaszálódik. Magához veszi a platóról az otthagyt fegyvert, ellenőrzi mindkettőnek a tölténytárát.

Bruno kedvtelenül ácsorog a nyitott kabinajtó mellett, tekintete kifejezéstelen, karja erőtlenül lóg. Halkan, mintegy gyászos hangon mondja: – Könnyítsen Max szenvedésén, ha még él.

– Mi az, kiütközött belőled az emberség? Csak nehogy bőgj, azt rühellem!

– Max a barátom! Ne hagyja szenvedni!

Pepe Carlucci abba az irányba tekint, ahol Max hever. A Berliet kereke áthaladt rajta, valószínűleg belehalt sérüléseibe. Fontolóra veszi a dolgot, elindul felé, hogy megbizonyosodjon, él-e még, vagy már halott. Menet közben fura zajra figyel fel, megfordulni se marad ideje, erélyesen rászólnak:

– Tedd le a fegyvereket! Semmi trükk, rögtön lövök!

Pepe Carlucci megkövül Bruno hangját hallván. A felszólítás többször visszacseng a fülében, testén remegés fut végig, kiveri a hideg veríték, enyhe szédülést érez. Most eszmél rá, eszelős bérgyilkossal

került szembe, aki kivárta a számára legmegfelelőbb alkalmat.

– No mi lesz?! Dobd el a fegyvereket, máskülönben korán átsétálsz a pokolba! Bürokráciától mentesen!

Pepe Carlucci ösztönösen hátrafordul, hogy meggyőződhesen arról, valóban van-e lőfegyver Brunónál.

Van! Egy Thompsonst szorongat a kezében!

– Ne fordulj meg még egyszer, mert a töködbe durrantok! – Bruno röhög. – A sofőrülés alatt mindig található tartalék géppisztoly...

Pepe Carlucci sápad. Másodpercek alatt kell eldöntenie, miként cselekedjen. Semmilyen esélyt nem ad magának, úgy véli, elbúcsúzhat az életétől. Nem marad más hátra, mint bevárni a véget. Többet aligha tehet, hiába reménykedik. Érzelmekre hagyatkozott, nem számolt a tényekkel. Egy elhamarkodott mozdulat elég ahhoz, hogy golyót kapjon. Eleresztí mindkét fegyverét.

– Hülyének néztél, mi? Most dobd le a revolve-redet!

Pepe Carlucci eleget tesz a parancsnak. Gépiesen cselekszik, gondolatai összekuszálódnak, agya képtelen feldolgozni a történeteket.

– Tartsd magasra a kezed! Tíz lépést előre! Számolj hangosan! Megfordulni tilos, ellenkező esetben beléd lövök! Mozgás!

Pepe Carlucci a hetedik lépésnél megfordul. Amíg ő lépdelt, addig Bruno a fegyverekhez sántikált, a kezében levő Thompsont letette, helyébe felvette a földről az otthagyt géppisztolyok egyikét.

A tartalékban nem volt tölténytár!

– Lépre mentél! – Bruno derűsen vigyorog. – Elismerem, eléggé makacs vagy, megnehezítetted a dolgomat. Kár, hogy neked már befellegzett! Van valamilyen halaszthatatlan kívánságod? Nyögd ki!

– Elfelejtettem otthon kikapcsolni a gázt, esetleg elugorhatnék...

Bruno kiröpít egy sorozatot Pepe Carlucci elé. Láthatóan jól szórakozik, műsort rendez önmagának. – Készülj fel, ütött az órád! Ha akarsz, imádkozhatsz, sőt, meg is gyónhatsz! Az ilyesmiben jártas vagyok, annak idején egyik cellatársam pap volt, nekem vallotta be meggyónhatatlan bűneit. Nos?

– Inkább elszívnék egy szivart.

– Legyen ez a végső akaratod. Hogy lásd, mennyire emberséges vagyok, megengedem a pöfékelést. Igyekezz!

– Nekem nem sürgős. – Pepe Carlucci sejti, Bruno hamarosan végez vele. Ideje tehát véges. Ennyire közel még soha nem állt a halálhoz. Csöppet sem bosszús, belenyugszik sorsába. Előveszi a szivart, szertartásosan gyújt rá, az egész jelenet úgy hat, olyan hihetetlenül, mintha mindez az oráni tiszti kaszinóban zajlana kötetlen társalgás közepette. Már-már nevetségessé válik kiút nélküli helyzete, az eddigi események hirtelen elvesztik komolyságukat, legszívesebben felszabadultan kacagna. Szeretne már túl lenni az egészen!

Észreveszi, Bruno szemében különös fény villog, ami azt jelentheti, lőni fog. Többé nem néz rá, nagyot sóhajt, jól megszívja a szivart, élvezi maró hatását. Látása elhomályosul, sűrűn kell pislognia, erőt vesz magán. Pillantása a teherautó alá kalandozik, tekintete tüstént ottragad, szemét ki kell meresztenie.

Bruno úgy dönt, egyelőre nem öli meg áldozatát. Amikor szólásra nyitná a száját, hátulról súlyos test vetődik rá, elveszti egyensúlyát, fegyverét maga alá temetve orra bukik, nem fogja fel, mi történik. A beléje nyilalló éles fájdalomtól felordít, oldalra veti magát, hogy védekezzen, keze a géppisztoly után matat. Ekkor látja meg a véreb pofáját közvetlen

közelről: fél szeme kilőve, fogai közül folyik a nyála. Bruno érzi bűzös, visszataszító leheletét. Az állat másodszor is a nyakának ront, marcangolja őt.

Pepe Carlucci irtózik a látványtól, nem bírja elviselni a hangokat. Észbe kap, menekül a Berliet kabinja felé.

Szakad a zápor, süvít a szél. A kikötőben megbénul az élet, a mólók üresek. A jacht kajütjében hárman tartózkodnak, ketten ülnek, egyikük fel-alá járkálva beszél:

– Uraim, figyelmeztetem önöket, ez a feladat szigorúan bizalmas, Nardier közveszélyes ember...

Tartalom

Rajtaütés.....	7
Ütődöttek.....	21
A csapda.....	39

